

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
în străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Drum nou?

Odată cu înființarea Societății Națunilor, omenirea a început să nădăjduiască în vremuri de pace statornică. Cei cari au înființat Societatea aceasta, ca și toate popoarele de altfel, s'au îngrosit de marile jefte și pierderi, pe cari le-au avut toate țările cari au luat parte la războiul cel mare.

Pentru pregătirea drumului celui nou, conducătorii acelei tovarășii au crezut că trebuie început cu creșterea copiilor, în alt duh. Ei au zis că educația naționalistă, care se dă în școli, e vinovată pentru dușmănia dintre popoare. Cărțile de școală, anume, arată flecare pe poporul în limba căruta sunt scrise, — ca pe cel dintâi din lume, ca pe cel mai viteaz. Iar pe popoarele strădine, despre cele vecine mai ales, nu scriu decât vorbe rele. Le arată ca neamuri mărginite, rele, hrăpărețe, nedrepte, lipsite de cinste și de toate virtuțile.

S'a dat deci poruncă dela Societatea Națunilor, ca în cărțile de școală să nu se scrie urât despre neamurile strădine; să nu fie arătate ca dușmane. Pentruca să nu se mai nască ura față de alte țări și neamuri, încă de când e cetățeanul copil. Să învățăm a cunoaște după adevăr, cum sunt alte popoare, nu așa cum am vrea noi să fie: noi cei dintâi, alții cei din urmă. Pentrucă numai așa se va naște o cunoaștere imprumutată și dragoste între neamuri. Numai așa se poate ajunge la pace statornică.

Deci s'a dat lozinca să mergem toți pe un drum nou, între apropierea dintre popoare.

Porunca și indemnul nu erau desigur, rele. Ceeace nu însemna însă că nu am mai avea dreptul și datorita să ne cunoaștem bine neamul nostru, să-l iubim, să-l lăudăm și să ne mândrim cu virtuțile lui.

Educația naționalistă nu-i urgisită, decât de cei ce nu au o țară a lor. Dacă ea e făcută după adevăr și dreptate, e foarte folositoare pentru fiecare popor, fiindcă ne dă încredere în noi înșine. Și un popor care nu mai crede în el, nu mai e bun de nimic.

Drumul cel nou a fost urmat însă de prea puține popoare și țări. În toate cărțile de școală a popoarelor învinse: Germani, Unguri, Bulgari, Austrieci, nu numai că se ridică pe ei în slavă și pe alții îi coboară în noroiu, ci se învață, că tot pământul pe care l-au pierdut în războiu, e, după dreptate, tot al lor. Și se propagă în acele cărți o ură neasemnat mai mare față de popoarele vecine, decum se făcea înainte de războiu.

A murit mareșalul Hindenburg

Președintele Germaniei moare în vârstă de 87 de ani — Hitler a luat asupra sa puterile președințiale

Joi, în 2 l. c., aparatul de radio din Berlin a anunțat lumii întregi, că bătrânul mareșal Hindenburg, președintele Germaniei, a încetat din viață, în vârstă de 87 ani. Imediat după moartea sa s'a ținut un consiliu de miniștri care a votat mai multe legi. Prin prima lege, toate puterile pe cari le-a avut fostul președinte, au trecut asupra lui Hitler, care însă deține mai departe și postul de cancelar al Germaniei.

S'au luat apoi mai multe măsuri cu privire la înmormântarea fostului Mareșal. S'a hotărât ca el să fie înmormântat în 7 l. c. pe câmpia dela Tannenberg, unde dispărutul, în timpul războiului mondial, a câștigat mai multe lupte.

S'a ordonat apoi doliu național în întreaga Germania cu acest prilej, iar armata a depus jurământul de credință lui Hitler.

În ce privește alegerea noului președinte încă nu s'a statorit nimic. Deocamdată Hitler a luat asupra sa, printr'o lege a consiliului de miniștri, puterile președințiale, iar la 19 August această lege va fi supusă întăririi poporului.

Viața lui Hindenburg

Numele său întreg a fost Paul de Bénéckendorff Hindenburg. S'a născut în anul 1847 dintr'o familie de ofițeri.

La vrâsta de 12 ani a îmbrăcat uniforma militară, intrând în școala de cadeți dela Wohlstadt.

În 1866, de 19 ani numai, intră ca locotenent într'un regiment de infanterie și ia parte la un războiu contra Austriei, din care

Așa s'a dovedit, că neamurile lumii nu pot merge un drum nou.

Și neputința asta nu se arată numai în învățământ, în educație. Ci mai ales, în înarmările tot mai mari pe cari le fac tocmai țările, cari au întemeiat Societatea Națunilor împotriva războiului.

Drumul nou, acel al păcii, nu poate porni încă în lume.

Pentru aceasta e nevoie de o dorință și voință sinceră și imprumutată, a acelor cari conduc soarta popoarelor. Căci nu neamurile se urdesc și pornesc cu războiu unul asupra altuia, ci cei cari le stăpânesc, și cari, la rândul lor, sunt stăpâniți de interesele materiale ale celor prea bogăți.

Dela Secțiile »Astreie«.

se întoarce rănit dar victorios. A luat apoi parte la războiul din 1870 în contra Franței. E ridicat din grad în grad până în 1902 când ajunge general. În 1911 iese din armată și se retrage la o moșie a sa dela țară.

Se începe însă războiul mondial, și atunci soldatul din el se trezește par'că dintr'un somn greu. Imbracă din nou haina militară pe care dela vrâsta de 12 ani n'a lăpdat-o decât în ultimii trei ani, și e numit comandant al trupelor din Prusia Orientală. Câștigă câteva lupte pe câmpiile dela Tannenberg, și de aici înainte numele său e rostit cu admirație, ca a unui erou.

După războiu se retrage din nou la țară. În 1925 moare însă președintele Germaniei și Hindenburg e propus și ales ca urmaș în acest post. În 1932 îi expiră mandatul și atunci poporul german îl alege din nou, având de astă dată de contra-candidat pe însuși Hitler. În acest post a și murit după ce a condus Germania timp de 9 ani.

Inmormântarea

A fost înmormântat Marți în 7 l. c., pe câmpia dela Tannenberg. Afetul de tun care dusea rămășițele pământești ale fostului președinte, a plecat dela Neudeck luni seara. Tot decursul drumului lung de 100 km., era luminat de oameni cu făclii în mâni. Pe unde trecea, deși noaptea, o mulțime de oameni întâmpina carul funebru.

La Tannenberg au ajuns Marți dimineața. Din Berlin, au plecat 10 trenuri speciale, ducând numeroase persoane la înmormântare. Au vorbit episcopul Berlinului și cancelarul Hitler, arătând meritele mari ale dispărutului.

La ora 12 corpul neînsuflețit al lui Hindenburg a fost așezat în „turnul generalilor“, la ușa cărui a fost salutată de către bătrânul mareșal von Mackensen, vechiul său camarad de arme.

Turnul va rămânea deschis 15 zile în cari poporul german va defila prin fața sicriului fostului lor președinte.

Ce-l mai nou în Austria

În Austria se pare că lucrurile s'au liniștit. Asasinii lui Dolfuss, un oarecare Planetta și Holzweber au fost condamnați la moarte și omorâți prin șteang.

Se descopere însă tot mai mult partea de vină a d-rului Rintelen în desfășurarea lucrurilor cari au dus la moartea lui Dolfuss. El, după cum am spus și'a numărul trecut al gazetei, era Ministrul Austriei la Roma. Și

revoluționarii cari au omorât pe Dolfuss, pe el îl voiau prim-ministru. Unii dintre ei au declarat că d-rul Rintelen era așteptat să sosească în țară ca să ia și el parte la mișcare.

El acum se află bolnav greu într'un spital, căci a încercat să se sinucidă.

Credincioșii sunt datori să se îngrijească de susținerea preoților

»Cine slujește în oaste vreodată cu leafa sa? Sau cine sădește vie, și din roada ei nu mănâncă? Sau cine paște turma, și din laptele turmei nu mănâncă?« Din apostolul duminicii XI. după Rusalii (I. Corinteni 9, 2 - 12).

Sfânta Scriptură arată, în mai multe părți, că credincioșii sunt datori să se îngrijească de susținerea preoților. Când Domnul le dă instrucții celor 70 ucenici, cum și ce să facă în via Domnului, le spune între altele: »Întru aceeași casă petreceți mâncând și bănd celece sunt la dânsii, căci vrednic este lucrătorul de plata sa«. Iară apostolul de astăzi nu este altceva decât o frumoasă dovadă a datorinței credincioșilor de a se îngriji de susținerea preoților lor.

Creștinii cei vechi, înțelegând această poruncă, aduceau la biserică regulat nu numai pâne și vin pentru sfânta jertfă, ci și untdelemn, paseri, fructe și legume, dupăcum citim în canoanele apostolilor. Cele cari erau de lipsă pentru sfânta jertfă se duceau în altar, iară celelalte la episcop acasă, de unde apoi se împărțeau preoților și diaconilor. Credincioșii cei mai cu dare de mână au început apoi a le da preoților chiar pământ, fie până erau încă în viață, fie după moarte, și astfel a început a se forma așa-numita eclezie. Legea noastră de reformă agrară din 1921 a hotărât că porțiunea sau sesiunea catolică este de 32 jughere. Cam jumătate parohiile noastre au 32 jughere, cealaltă jumătate au sub 20 chiar și sub 10 jughere.

În fiecare parohie se mai dădeau preoților bucate, vin, caș, lână, dupăcum era parohia, apoi zile de lucru și afară de acestea se plătea și pentru fiecare slujbă ce o făcea preotul o anumită sumă.

Zelul creștinilor a început să scadă însă tot mai mult, pânăce, după războiu, credincioșii din multe parohii au început a nu mai plăti preotului absolut nimic, fiindcă el are salar dela stat. Acest salar numit congruă este însă atât de mic, încât nici preoților neînșurați nu le ajungă, decum celor căsătoriți și cu copii.

De aceea e bine să luăm aminte cu înțelepciune la celece ni-le spune apostolul de astăzi și să-i urmăm sfaturile.

Sf. apostol Pavel aduce șase dovezi prin care arată că suntem datori a ne îngriji de susținerea cuviincioasă a preoților.

Cea dintâie dovadă a lui este pilda celorlalți apostoli ai Domnului, a fraților Domnului și a lui Chifa sau Petru. Pe toți aceștia li petreceau în apostolia lor

și câte una sau două muieri creștine, cari le făceau de mâncare și le spălau rufe. Bine înțeles că bucatele pentru mâncare le primeau în cinste dela credincioși, așa că ei nu aveau să se gândească la cele trebuincioase vieții, ci aveau numai să predice și să dea credincioșilor sfintele sacrameinte.

A doua dovadă sunt cele trei întrebări: »Cine slujește în oaste vreodată cu leafa sa? Sau cine sădește vie, și din roada ei nu mănâncă? Sau cine paște turma, și din laptele turmei nu mănâncă?«

A treia dovadă este legea lui Moise în care scris este: »Să nu legi gura bouului ce treeră«. Însă prin aceasta nu de boi se îngrijește Dumnezeu, ci de muncitori, cari de acolo trebuie să trăiască de unde lucrează. Preotul în parohia sa lucrează, se îngrijește de binele sufletesc al oamenilor. Aceștia în schimb trebuie să se îngrijească de susținerea preotului.

A patra dovadă a sf. Pavel este pilda preoților și leviților din Vechiul Testament, cari primeau toate cele trebuincioase vieții dela credincioșii lor.

A cincia dovadă, ni-o spune sf. apostol Pavel la stih 14, care nu este cuprins în apostolul de astăzi, zicând: »Așa a rânduit și Domnul, ca aceia ce propovăduesc evanghelia, din evanghelie să se și hrănească«. Așadară aceasta este o poruncă a Domnului nostru Isus Hristos.

A șasea dovadă se află la stih 12: »Dacă am sămănat noi vouă cele spirituale, au mare lucru este de vom secera dela voi cele trupești?«

În alte țări preoții, nefind căsătoriți, trăiesc mult mai ușor decât la noi. Deoparte n'au grija familiei, iară de alta și parohiile sunt mai mari și veniturile mai dese. La noi, mai ales acolo unde și eclezia este puțină ori slabă, preoții o duc foarte rău, cu atât mai ales că plata dela stat este foarte mică și nici aceea nu o primesc regulat. Vieța celor mai mulți dintre preoții noștri este jertfă, chin și necaz continuu, de să ferească Dumnezeu sfântul. Dacă mai adaugem la aceasta uneltirile și grăirile de rău pe cari le pun la cale unii dintre credincioși, vom înțelege ușor că vieța preoților noștri nu este de învidiat, ci este plină de multe și mari necazuri. Norocul e că ei au credință și că-și aduc aminte de cuvintele Domnului: »De vă urește pe voi lumea, să știți că pe mine mai înainte decât pe voi m'a urit. De ați fi din lume, lumea ar iubi pe al său; dară pentrucă nu sunteți din lume, ci eu v'am ales pe voi din lume, pentru aceea vă urește pe voi lumea«. (Ioan 15, 18—19).

Cuvine-se deci ca credincioșii noștri să se îngrijească de susținerea cuviincioasă a preoților lor, ca aceștia să poată sta cu atât mai mult de păstorirea lor, și plata acestor credincioși buni și cinștiți, multă va fi în ceriuri.

Părintele Iuliu

Căldură mare în țară. În săptămâna trecută a trecut peste pământul țării noastre un val de căldură de care de mulți ani n'a mai avut țara noastră. Pe câmpia Bărăganului, termometrele au arătat 54 grade la soare, ceea ce nu se mai întâmplă decât în țările cu pusturii mari. Într'o noapte cu astfel de căldură, au invadat pe străzile Bucureștilor o mulțime de gândaci cari au pus pe gânduri pe unii locuitorii ai Capitalei.

Bucurie curată la Orlat

Fruntașa comună Orlat din județul Sibiu, a avut în ziua de 5 August e. o serbare plină de multă mângâiere sufletească.

În această mare comună, aproape în întregime catolică, există încă din vremurile mai vechi o biserică mândră și trainică, așezată pe dealul dela marginea satului. Cu vremea acestor locaș de închinare intru atât se înegrise în interior, de fumul luminei și al cădelniței, încât picturile de sus erau cu desăvârșire acoperite, iar pereții își schimbaseră cu totul culoarea. Așa încât tot interiorul bisericii devenise întunecos și posomorit.

Înimosul părinte Mon. Ioan Becicheri, care de mulți ani cărmuiește cu multă înțelepciune această parohie, era mereu preocupat cu gândul cum ar putea să reînnoiască interiorul casei Domnului. Gândurilor bune și creștinești Cerul le stă înfr'ajutor. Într'adevăr cât de mângâiat s'a simțit Mon. Becicheri, în vara aceasta văzându-și gândul realizat, văzând pe priceputul zugrăvit dela Sibiu înfrumșetând prin culori frumoase interiorul bisericii încât și-și mai mare dragul să petreacă o oră de închinare și rugăciune într'un locaș atât de frumos pictat și așa de drăguț curățit. Laudă Mon. Becicheri care tot timpul lucrărilor nu s'a mișcat o clipă din biserică.

Binecuvântarea bisericii a avut loc în 5 August. Din Gurarâului o trăsură trimisă anume, aduce pe Rvs. D. Dr. Ioan Bălan, canonic mitropolitan. În biserică plină de lume, Sf. Sa începe Utrenia, la sfârșitul căreia sfințește apa și binecuvântă biserică asistat de Mon. Becicheri, Ob. Tătescu din Gurarâului și Rev. Bălan lector.

Urmează apoi sf. Liturghie. Biserica e plină până la ultimul loc. Remarcăm cu multă satisfacție asistența într'un număr foarte măgulitor a intelectualilor din loc. Cântă armonios și frumos corul din comună, condus cu multă înțelepciune de dl Ioan Muțean, lav. ort. în Orlat.

La sfârșitul Liturghiei predică chibzuit și cu mult elan înaltul demnitar dela Blaj. Arată prin simțite cuvinte Dumnezeuirea lui Hristos, rolul și însemnătatea sf. Bisericii aici pe pământ, îndemnând, cu mult suflet, pe credincioșii la zidirea unei noi biserici, deoarece cea de azi nu mai cuprinde poporul numeros și mult. După predică Mon. Becicheri mulțumește Sf. Sale pentru osteneala și pentrucă a binevoit să ridice fastul serbării cu înalta-i prezență. Mulțumește și tuturor celor de față, cari au contribuit la primirea bisericii și la măreția zilei. Apoi Rvs. Bălan, botează tot poporul.

Cu această serbarea se termină iar poporul, adânc mângâiat se întoarce la ale sale mulțumit că a putut să asiste la un act atât de înălțător, amintirea căruia va rămâne multă vreme neștearsă din inimile lor.

Șt. B. Dragu

Banditul Coroiu la lucru. Banditul Coroiu e spalma Moldovei. Fură și jefulește ca'n codru. Iată ultima lui ispravă. În zilele trecute a intrat cu alți 5 bandiți la un comerciant din Cernătești. Aici mai întâi a poruncit tovarășilor săi să spânzure pe soția și copilul comerciantului. Aceștia însă s'au rugat frumos să nu fie spânzurați și atunci banditul i-a închis în pivnița casei. Cu revolverul în mână a silit apoi pe comerciant să-i dea toți banii ce-i are la casă. Acesta i-a dat 110.000 Lei și alte lucruri de valoare. Între acestea sosește la casa comerciantului un căruțaș și un guard comunal. Ne-având ce să ia dela ei, banditul Coroiu i-a bătut bine și a plecat apoi mai departe.

Familia regală la Sovata. M. S. Regina Maria împreună cu arhiducesa Ileana și arhiducele Anton cu cei doi copilași ai lor, au sosit în săptămâna trecută la Sovata unde vor petrece o lună de zile. În ziua sosirii au fost salutați la gară de autoritățile administrative precum și de o mulțime de înalți vizitatori ai băilor. Auguștii oaspeți sunt găzduiți în vila regală „Lasă-mă în pace”.

S'a furișat în vila ministrului de războiu. O cunoscută pungăsoaică din Constanța cu numele Elena Dragomirescu s'a furișat în vila dlui general Anghelescu, ministrul apărării naționale și a furat de acolo multe bijuterii și alte obiecte de preț. A fost prinsă și înaintată parchetului. Lucrurile furate le-a vândut însă înainte de a fi prinsă.

Greva beutorilor de vin. Locuitorii unui sat din Franța au declarat grevă pentru faptul că s'a scumpit prețul vinului. S'a declarat că nu mai beau vin până ce se va ieftini. Insuși crișmarul satului s'a făcut părtaș la această grevă, deoarece și el cumpără vinul dela alții. S'apoi cum îi place și lui să tragă câte un pahărel, de bună seamă că ar vrea și el să se ieftinească.

Prăpădul ploilor în Jugoslavia. În săptămâna trecută s'au abătut ploii mari asupra Jugoslaviei. Numeroase locuințe omenești au fost luate de curentul apelor și duse la depărtări mari. Un automobil a fost prins în mijlocul câmpului de puhoalele apelor. A fost răsturnat în vale, iar cei patru călători cari se aflau în el, au fost înecați. Într'o regiune vestită în vinuri apele au intrat în pivnițele locuitorilor. Vasele cu vin au fost luate de curentul apelor de credeală că sunt niște bărci.

S'au înecat în Dunăre. Doi ciobani își pășteau săptămâna trecută oile pe valea Dunării. Fiindu-le prea cald, au intrat în Dunăre să se răcorească. Au intrat însă prea adânc și cum nu se pricepeau prea bine la înot, au fost luați de valuri și au fost duși spre mijlocul apelor. Amândoi s'au înecat.

Prinderea unui fioros bandit. A fost prins la Cluj în zilele trecute fiorosul bandit Veres Miklos în vârstă de 32 ani. El a dezertat din armată acum sunt 10 ani și de atunci începând se ține numai de tâlhării. Primul omor l-a săvârșit în București imediat după ce a fugit din armată. A omorât atunci pe o bătrână bogată dela care n'a furat nici un ban. De atunci a fost urmărit cu prilejul multor furturi și omoruri dar n'ar putut fi prins până acum. E interesant că el susține că de când a omorât pe bătrâna cucoană din București, a fugit la Budapesta de unde nu s'a mai reîntors până acum. Poliția susține contrariul, că el e făptuitorul multelor jafuri întâmplate în timpul din urmă. — Deocamdată a fost băgat la răcoare într'o închisoare din București.

Un copil care trăiește în apă. Într'un oraș din India, niște funcționari englezi au făcut de curând o descoperire foarte interesantă. De multă vreme ei auzeau noaptea șgomote ciudate la marginea mării și un chip de om care la apropierea lor fugea. Stând la

pândă, au aflat un copil de vreo 14 ani care dormea pe spate în largul mării. El l-au luat, l-au trezit și l-au adus la țarm unde l-au luat la întrebări. Copilul spune că el nu se simte bine decât în apă. Acolo trăiește, hrănindu-se cu pești și plante din apă, acolo doarme, căci el plutește deasupra apei fără să se scufunde. Funcționarii englezi s'au mirat mult de spusele copilului.

Din nebuniile revoluționarilor. Mulți dintre tovarășii acelora cari au omorât pe Dollfuss, au fugit în Jugoslavia. Unul dintre aceștia, abia de patru zile fiind pe pământ străin, și-a bătut joc de două fete apoi le-a omorât. Ca să șteargă urma faptelor sale, a dat apoi foc casei în care se găseau trupurile celor două fete. A dispărut apoi fără urme.

Un tată nevrednic. La Cluj a început să se judece fapta unui părinte de o cruzime nemaipomenită. El e învinuit că și-a omorât propria fiică de un an și jumătate. Fapta s'a petrecut în primăvara trecută între următoarele împrejurări. Lucrătorul Ioan Rațiu se certa des cu nevastă-sa. În ziua de 18 Martie a. c. după o astfel de ceartă a alungat-o dela casă. S'a repezit apoi la copilă sa în vârstă de 1 an și jumătate și i-a înfipt cuțitul în corp de 24 de ori. A bătut-o apoi cu capul de pereți și în urmă a ars-o pe jar și a aruncat-o în apă. Cât de curând va înfunda temnițele pentru sălbatica-i faptă.

O barcă cu marinari s'a răsturnat în mare. În apropiere de Constanța se află un vapor militar. Într'o dimineață din săptămâna trecută, 17 soldați au plecat dela vapor cu o barcă, pentru niște cumpărături pe uscat. Barca a fost luată de furtuna puternică și răsturnată. Din cauza zgomotului pe care-l făceau valurile mării, strigătele soldaților n'au putut fi auzite. Au fost văzuți însă de cei rămași pe vapor, cari au plecat imediat în ajutorul lor cu alte bărci. 16 marinari au fost scăpați, unul însă s'a înecat. Un subofiter a sărit în apă și a scăpat astfel viața la 4 soldați cari erau aproape morți după o luptă continuă cu valurile mării.

Nenorocirea unui muncitor. Muncitorul Nicolae Podaru de 42 ani dintr'o comună din Râmnicu Sărat, curățea în săptămâna trecută o fântână. Fiind ocupat cu lucrul, n'a observat că găleata s'a desprins și a căzut. A fost lovit drept în mijlocul capului. Teasta l-a fost zdrobită iar creierii împrăștiați. Neferticul muncitor a murit imediat.

Câți catolici trăiesc pe pământ. Un învățat cu numele Meroni arată numărul catolicilor de pe întreg rotogolul pământului. Iată-l: În Europa trăiesc 219.213.956; În Asia și insulele Philipine 20.550.689; În Africa 7.684.222; În America 143.039.707; În Oceania 2.220.960; Total 392.709.534, așadar aproape 400 milioane.

† Pr. Alexandru Pop arhidiacon onorar, protopop pensionar, după îndelungate suferințe, împărtășit fiind cu sf. Taine, a încetat din viață în Cluj la 1 August 1934, în al 85-lea an al vieții și al 58-lea al cinstitei preoții. Adormitul în Domnul a fost tatăl dlui Dr. Valer Pop, președintele Agrului, — pe care Dumnezeu să-l mângăie pentru pierderea suferită. — A fost înmormântat cu pompă frumoasă Vineri, în 3 August. — *Fie-i partea cu dreptii.*

† Augustin Gruțila percepitor pensionar, vicepreședinte al Reuniunii meseriașilor și comercianților români din Blaj, după un morb greu, contras ca martir național în in-

chisoarea din Seghedin, împărtășit fiind cu sf. Taine a încetat din viață Marți 31 Iulie 1934 ora 14, în al 61-lea an al vieții și 16 al fetei sale căsătorii. A fost înmormântat cu pompă frumoasă Joi în 2 Aug. a. c., petrecut fiind pe drumul mormântului de numeroase rudenii, pretini și cunoscuți. — *Fie-i somnul lin.*

Corespondență

Orăștie, 30 Iulie 1934

În ziua de ieri, Duminică, biserica română unită din Orăștie a avut o sărbătoare rară. După liturghia celebrată de Rvs. canonic Ioan Ienea și M. Oa. protopop Valer Paveloni, cu un sobor de preoți, d. Ienea și-a luat rămas bun dela credincioșii săi din Orăștie, pe cari i-a păstorit cu cinste și iubire timp de 20 ani.

Di. preot-profesor Samoilă Ciumaș cetește decretul episcopesc, prin care di. Paveloni e numit ca urmaș în parohia unită a Orăștiei.

Atunci di. Ienea, prin cuvinte bine simțite, predă noului preot și protopop, cheile bisericii, sfânta Evanghelie și sfânta Cruce dorindu-i să vestească mai departe, intru mulți ani, bunele învățături ale lui Isus Hristos și cu ajutorul sfintei cruci să învingă piedecile și greutatea, ce le întâmpină preotul mai ales în zilele noastre.

Răspunzând di. Paveloni, își desfășură programul activității sale viitoare, care va fi închinată pentru pace și bună înțelegere; roagă pe fiii săi să fletești să-i dea încredere deplină, în schimbul căreia și dânsul va depune toată răvna spre binele parohiei și al protopopiatului.

În numele parohienilor din Orăștie, adresează o bine simțită vorbire, di. șef-judecător Dr. Augustin Deac, atât dlui canonic — pentru despărțire —, cât și dlui protopop de bună vesire.

În numele preoțimei din district vorbește în același fel și mișcat până la lacrimi, di. Ciumaș.

Cu aceste, serbarea s'a terminat. Publicul, nu prea numeros (fiind mulți intelectuali duși la băi) a trăit o oră de înălțare sufletească.

Unul din cei de față

Comuna Grindeni în sărbătoare

Ziua de Duminică 22 Iulie a. c. a fost pentru Grindenii pâr. P. M. Anea o adevărată înălțare sufletească. Datorită energicului învățător di. Ion Mureșanu, în colaborare cu pâr. Anea, tineretul intelectual din loc a aranjat o serbare cu conținut religios și cultural.

Încă în zorii zilei două camioane aduc peste 80 membrii ai corului „Sf. Maria” din Turda, condus de vestitul cântăreț profesor I. Ghiriș. Cântările la Liturghie, cântate cu multă artă, au produs credincioșilor (adunați dela două biserici) momente de adevărată înălțare sufletească.

După masă urmează un program pentru tărani, compus din câteva coruri, printre cari și unele religioase; două monoloage, și instructiva conferință „Revizionismul” a dlui prof. Ghiriș, în care arată cât sunt de nedrepte cererile asupritorilor noștri de ieri.

Seara membrii corului au desfășurat în fața unui numeros public intelectual un frumos și bine reușit program.

Privitor

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Comisia de anchetă a afacerii Skoda și-a întrerupt lucrările

În săptămâna din urmă comisia care anchetează (cercetează) afacerea Skoda a ascultat în continuare pe d. Iuliu Maniu. După d-sa a fost ascultat generalul Cihoski, fost ministru de războiu pe vremea guvernului Maniu.

Comisia și-a întrerupt apoi lucrările, pentruca o comisie mai restrânsă să revadă și să ordoneze materialul adunat până acum.

În legătură cu această afacere, s'au produs până acum mai multe schimbări. Colonelul care a falsificat declarațiile lui Selitzki, vând să-l bage pe d. Maniu în încurcătură, a fost înlocuit dela postul său și contrasă să deschisă o anchetă. Mai mulți cetățeni de seamă ai Capitalei, au hotărât apoi, ca, drept răsuns la încercarea de defăimare pe care a făcut-o colonelul, să sărbătorească pe d. Iuliu Maniu la un banchet comun în seara zilei de 14 I. c.

Banul și aurul

Nimic nu se poate procura în viață, fără de muncă, după cum am spus într'un articol de mai înainte al gazetei noastre.

Iată dar că acest ban sau monedă este tovarășul nedespărțit al tuturor vânzărilor și cumpărărilor, dar mai ales este cel mai nedespărțit tovarăș al comerciantului. Fără de monedă el nu poate face nici un fel de negoț.

Această monedă azi o avem în circulație sub două forme: una din metal, iar alta din hârtie.

Moneta din hârtie a fost fabricată de state pentru a ușura transportul ei, căci moneta de metal se transportă foarte greu, metalul fiind greu. Această monedă de hârtie însă luată, prețuită materialul din care-i fabricată, nu valorează aproape nimic, pe când moneta fabricată din metal (aur, argint) valorează foarte mult.

Pentruca și aceasta monedă de hârtie să aibă valoare, ca și cea de metal, s'a stabilit ca ea să aibă o garanție în aur, astfel ca valoarea ei să fie recunoscută de toată lumea.

În scopul acesta, statele au căutat a garanta această monedă de hârtie cu aur, pe care-l depuneau în pivnițele băncii, care fabrica moneta de hârtie.

La noi această bancă care fabrică moneta de hârtie, este „Banca Națională a României”, care adună aurul pentru garantarea acestor monede.

Aurul necesar acestei garanții se procură din minele pe cari țara noastră le are, iar pe de altă parte, statul de câte ori i-se dă ocazia, cumpără aur din comerț.

Țara noastră fiindcă are mine de aur, aurul de lipsă pentru garanția monetei de hârtie, și-o strânge dela aceste mine.

Dacă noi vom cerceta să vedem care este producția de aur în anul 1933, vom constata că pe întreaga suprafață pământului valoarea aurului s'a ridicat la cifra de 495 milioane dolari, ceea ce transformat în moneta noastră națională, ne dă o sumă ce duce un record.

Fiecare țară adună la banca de emisiune aurul necesar, în baza căruia se fabrică moneta de hârtie. Așa constatăm că din anul 1925 până azi s'a adunat la aceste bănci de emisiune aur în valoare de 3 miliarde dolari.

Mergând mai departe vom constata că din producția de aur din anul trecut a beneficiat numai Anglia, iar India care a adunat cantități înspăimântătoare de aur, azi în loc

să mai cumpere, ea vinde aur din ceea ce are adunat.

Nu însă întreagă cantitatea din producția aurului se află în mâinile băncilor de emisiune, ci o bună parte se află în mâinile particularilor, cari îl țin ascuns, sub formă de comori — teaurizat.

Acest aur teaurizat aduce cu sine prelungirea crizei, după cum zie mării oameni de știință, cari nu văd în teaurizare decât numai un rău, întocmai ea și în teaurizarea monetei, în ascunderea monetei pe fundul lăzilor și casselor de bani.

Iată deci un rege puternic care poruncește vieții comerciale, vieții pe pământ, care este aurul, care joacă un rol foarte important în viața economică a tuturor statelor de pe suprafața pământului.

Importanța monetei de hârtie, a banilor fabricați din hârtie este legată de putere și valoarea mare a aurului ce stă la baza acestor bani de hârtie, cari se numesc și: monedă financiară. Întreagă viața economică a statelor, cât și a indivizilor este însoțită de acest mare și prețuit rol pe care-l joacă moneta, banii, în fiecare colț de lume, unde există o activitate dezvoltată de omenire.

De aceea secretul stă în a ști să folosești o bogăție, în aur, sau în bani adunați, și nu în a-i ține ascunși, în întunec, căci după cum a zis un mare economist, banii ascunși au „fae pui”, adică nu se înmulțesc, decât numai atunci, când sunt întrebuințați în comerț, unde câștigă săracul cât și bogatul.

Olimplu I. Barna

Redactor: IULIU MAIOR.

Bazil Biriș. Mai aveți de plătit 130 Lei pe 1933, plus abonamentul pe a. c.

Silvestru Mureșianu. Am primit 100 Lei. Mai aveți de plătit 40 Lei pe 1933, plus abonamentul pe a. c. Am primit câte 100 Lei dela: Coman Ioan, Becuș Nicolae, Buruian Eftimiu.

Câte 150 Lei: Iosif Cuteanu, V. Stanciu, I. Magde, Gh. Bitea, C. Tatu, I. Simu, Iacob Oancea, Virgil Hațiegan, N. David, Filip Gabor, Ioan Neagu, Candid Lie, Lazar Lupu, Petru P. Berinde, Of. par. gr. cat. Vărădia, Vasile Cetățean, Bazil Biriș, Emil Tatar.

Alte sume: Lăpădat Dănilă 384, Lupe Gheorghe 300, Gecășan Alexandru 23, Marian Nicolae 75, Victor Tufan 48, Romul Boilă 300, Vasile Abușan 362, Curat. bis. unite Dicioșanmărtin 75, Vele George 99, Lucreția Frățilă 385, Simion Marcu 120, Talabe Victor 420.

Clemente Pandrea. Am primit 150 Lei. Mai aveți de plătit 120 pe 1932, 150 pe 1933 și abonamentul pe a. c.

Lista neagră

Dușmanii folii

Dușmanii folii sunt toți aceia cari au primit-o ani de rând, s'au fâlit că sunt și dânșii oameni cu carte, iar acuma, când le cerem bani nu vreau să ne mai cunoască. Iată numele unora dintre acei cari ne-au păgubit astfel:

Prună Inocențiu din Șercaia dator . . .	600
Prună Victor	945
Muntean Augustin	925
Prună Virgil	645
Prună Gh. Petru ag. fisc.	600
Ungurean Emanoil inv. penz. Căptălanul de Mureș dator	600

Botezan Victor Căptălanul de Mureș dator 700
Hărăstășan Romul 725
Petru Negoran din Sângeorzul de C. 495
Alexandru Cubi din Unimăt 945
Vadă cel de sus!
Vom continua cu asemenea liste!

Dela Școala gr. cat. de Arte și Meserii „St. Iosif” Blaj

Nr. 349—1934.

AVIZ ȘCOLAR

Școala gr. cat. de Arte și Meserii din Blaj, în anul școlar 1934—35 va funcționa cu toate clasele, adică cu cl. I, II, III, IV, și cl. V. Școala are 2 secții: tâmplărie și lăcătușerie-mecanică.

Elevii cari doresc să se înscrie în cl. I. trebuie să îndeplinească următoarele condiții: se aibă etatea între 12—15 ani și să fie absolvent de cel puțin 4 clase primare. Dispensă de vârstă până la un an acordă On. Minister al Instrucțiunii. Cererile de înscriere, — timbrate legal, — se vor înainta către Direcțiunea școlii până la 10 Septembrie 1934 cu următoarele acte: 1. Certificat școlar; 2. Extras de naștere și 3. Buletin de revaccinare.

Elevii cari doresc să se înscrie în clasele II—V, vor înainta cerere până la 25 August 1934.

Examenele de corigență se țin la 1, 3 și 4 Sept. c. iar examenele de primire în cl. I. (numai dacă vor fi prea mulți candidați) la 15 Sept. c. din I. română, aritmetică și geometrie. Taxa examenului de corigență e 100 lei de obiect.

Practica de atelier pentru elevii din clasele II—V începe la 1 Septembrie, iar pentru elevii din cl. I. începe la 17 Sept. c. Data începerii cursurilor teoretice se va publica ulterior.

Școala are internat pentru 60 elevi. Elevii din internat vor aduce următoarele vesminte: 1 saltea, 2 buc. cearceafuri, 1 perină, 2 fețe de perină, 1 foș sau paplomă, 2 fețe de paplomă, 3 ștergere și cel puțin 4 rânduri de schimburi (cămeși, izmene, ciorapi etc.).

Taxa de înscriere = 200 lei anual.

Taxe de stricăciuni și uzaj pentru unelte = 200 lei anual.

Taxa de întreținere în internat = 2200 lei anual pentru elevii dela secția tâmplăriei și 3500 lei anual pentru elevii dela secția lăcătușerie-mecanică.

Taxa de întreținere în internat se plătește în 3 rate egale anume: rata I la înscriere, rata II la Crăciun și rata III la Paști. Celelalte taxe se plătesc integral la înscriere.

Reduceri de taxe. La taxa de înscriere și stricăciuni nu se acordă reducere. La taxa de întreținere în internat se acordă reducere elevilor săraci și merituosi, dar mai ales părinților cari au merite pentru prosperitatea morală și materială a Institutelor din Blaj.

Blaj, la 4 August 1934.

(223) 1—1.

Direcțiunea

Mulțumită publică

Tuturor acelor cari s'au făcut părtași durerii mele adresându-mi cuvinte de mângâiere sau luând parte la înmormântarea neuitatului meu soț, le exprim și pe această cale sincerile mele mulțumiri.

Blaj, la 8 Aug. 1934.

(224) 1—1.

Văd. Aurelia Gruția